

Framåt för Värmland!

I Värmland ska alla kunna leva ett gott liv. Den som är uppväxt här eller flyttar hit ska enkelt hitta ett boende, ha nära till utbildning genom hela livet och snabbt kunna ta sig till och in i arbete och egen försörjning. Att leva i Värmland ska vara tryggt. Din röst på Centerpartiet är en röst för ett samhälle där alla kan bestämma över sitt liv genom egna och fria val. Du ska kunna skapa din egen framtid, oavsett var du väljer att bo. Tillväxt och nya jobb skapas bäst om vi samtidigt tar ansvar för miljön. Utifrån det formar vi vår politik.

Centerpartiet går till val för bättre arbetsmöjligheter och utveckling av hela Värmland, utbyggt bredband, bättre järnvägar och vägar, närvarande poliser samt likvärdig tillgång till vård oavsett i vilken del av Värmland du bor.

Ett tryggt Värmland

Centerpartiet vill

- att det finns tillräckligt med poliser i alla värmländska kommuner
- att vården är nära och tillgänglig när du behöver den
- att tillgång till stöd ökar för den som drabbas av psykisk ohälsa, oavsett ålder
- stärka hemvärnet och civilförsvaret samt ha ett starkt totalförsvaret

Många upplever ökad otrygghet och att utvecklingen på flera områden går åt fel håll. Ingen ska känna sig otrygg på landsbygden eller på stadens gator. Polisen måste vara närvarande, tillgänglig och synlig för människor i hela Värmland. Den ska ha ett tydligt mandat och de lokala poliserna ska i största möjliga mån jobba med uppgifter kopplade till det lokala området. För Centerpartiet är det självklart att hela Värmland ska vara tryggt.

Att få leva sitt liv efter eget huvud och önskan, att få älska den man vill, att inte hindras i sina livsval. Det är rättigheter som måste gälla alla, men som fortfarande inte gör det. Ingen ska vara fast i ett förhållande mot sin vilja och ingen ska bli utsatt för våld. Centerpartiet kommer fortsätta driva på för skarpare lagstiftning mot hedersrelaterad brottslighet som drabbar både män och kvinnor. Anslagen till tjej- och kvinnojourer behöver ökas för att stärka arbetet med att ge utsatta kvinnor stöd, hjälp och skydd.

Alla har rätt att må bra hela livet. Den psykiska ohälsan i samhället ökar, speciellt bland unga och äldre. Detta lämnar personer mitt i livet i kläm som ska ta hand om både barn och föräldrar. Centerpartiet vill satsa på att öka den psykiska hälsan och att insatser tidigt sätts in för att speciellt stödja barn, unga och äldre som mår dåligt. Vi har en nollvision mot suicid i Värmland.

Vården ska vara nära, rätt och finnas när du behöver den. En nära vård handlar både om geografisk närhet och om tillgänglighet och bemötande. Ökad tillgänglighet och förtroende kan skapas genom bättre öppettider, fysiska och digitala möten och goda relationer som kontinuitet, trygghet och gott bemötande. För Värmland handlar en nära vård också om goda relationer med Norge och angränsade regioner. Det ska vara enkelt och möjligt att söka den vård som finns närmast. Ambulans ska snabbt kunna ta sig fram till den som behöver. Förlossningsvården måste vara säker och tillgänglig.

För ökad trygghet i Värmland och Sverige behövs ett starkt försvar som både kan försvara vårt land men också fungera utomlands i internationella insatser. Men att försvara Sverige handlar om

mer än soldater, stridsvagnar och flygplan. Det handlar också om ett väl utbyggt och tränat hemvärn, ett avancerat it-försvar och ett starkt civilt försvar. Det handlar också om att ha en stark krisberedskap, att Försvarsmakten hjälper till vid större kriser och naturkatastrofer och ett starkare totalförsvar. I Värmland ska självförsörjningsgraden på el och mat vara tillräcklig.

Värmland, Sverige, Norge och världen

Centerpartiet vill

- att reglerna är enkla för företagare att etablera sig på båda sidor om gränsen
- att föräldraledighet och sjukersättning enkelt kan tas ut för den som arbetar i Norge
- att tullen har rätt befogenhet och öppet dygnet runt
- att vägarna till Norge är bra för arbetspendling och godstrafik
- att restiden kortas mellan Oslo-Stockholm
- ha bra vägar och tillgång till god internetanslutning i hela Värmland
- motverka digitalt utanförskap genom riktade utbildningsinsatser
- att transporter via Göteborg/Vänern till Värmland ska fungera väl

Norge är vår viktigaste granne. Gränshandeln omsätter årligen miljarder, flertalet värmlänningar arbetspendlar och företag etablerar sig på båda sidor om gränsen. Satsningar på vägar över gränsen och utveckling av godstrafik mellan Sverige och Norge är viktigt för fortsatt utveckling av relationerna, inte minst för arbetspendling, industriutveckling och skogsbruket. Den som pendlar över gränsen till jobb ska enkelt kunna ansöka om föräldraledighet och känna trygghet vid kortare och längre tids sjukdom. Här behöver system ses över och samarbete mellan länderna utvecklas för att förenkla för arbetstagare och arbetsgivare.

Tullverket och tullstationerna är centrala och grundläggande funktioner i det svenska samhället. Förutom att bevaka gränser, arbeta mot smuggling och ansvara för uppbörd som är med och finansierar den offentliga sektorn, är tullstationerna viktiga för företagande. Det är viktigt att tullen hänger med i utvecklingen och tar tillvara det digitala. Tullen ska ha rätt befogenhet för att skapa trygghet och ha öppet dygnet runt. För företagare, framför allt i gränsregionerna, är närhet till tullstationen avgörande för en konkurrenskraftig verksamhet. Det gränsöverskridande varuflödet, en alltmer globaliserad ekonomi samt Sveriges medlemskap i EU ställer stora krav på Tullverkets arbete liksom på företagen att göra rätt.

Även Stockholm, Göteborg och Örebro är viktiga noder för Värmlands tillväxt. Det ska finnas bra kommunikationer som rymmer såväl person- som godstrafik. Satsningar på järnvägen är av betydelse för att erbjuda ett hållbart resande. Det är viktigt att låta tågen stanna för att komma hela Värmland till del samtidigt som restiden mellan Oslo och Stockholm behöver minskas för att kunna konkurrera med flyget. Värmlands flygplatser är avgörande för ett näringsliv i världsklass som konkurrerar på en global marknad, men vi måste hitta nya vägar för att ställa om våra transporter till att bli grönare och mer miljövänliga. Vi vill att det ska vara obligatorisk med inblandning av förnybart bränsle i flygbränsle för alla flyg som lyfter från svenska flygplatser och vi vill satsa på järnvägen för att få fler järnvägsspår och avgångar.

För ett livskraftigt Värmland behövs bra infrastruktur. Det ska vara enkelt att ta sig fram med bil och kollektivtrafik med bussar och tåg som stannar inom, till och från regionen. Bra vägar är en förutsättning och staten ska fortsatt ta ansvar för enskilda vägar och stöd för underhåll förstärkas. Tillgång till bra mobiltäckning och internet är avgörande och ska vara en självklarhet oavsett var i Värmland du väljer att bo. Internet skapar många möjligheter som att utbilda sig, arbeta, besöka

läkare, ta del av fritidsupplevelser och att ha ett rikt socialt liv utan att fysiskt befinna sig nära. Vi vill att hela Värmland ska ha möjlighet till bra internetanslutning.

Skogen, staden, landet och vattnet

Centerpartiet vill

- att matproduktionen ska hålla hög klass, bland annat genom bra miljö- och djuromsorg
- skapa bra förutsättningar för allt från små hantverksmässiga tillverkare till större producenter och att matproduktionen i Värmland ökar
- verka för ett jämställt företagande inom skogsnäringen
- att äganderätten värnas
- att produktion av förnyelsebara förpackningar ökar
- att det ska vara enkelt att installera solceller och att de ska kunna delas mellan grannar
- att kommunerna ska ha möjlighet att styra över strandskyddet inom den egna kommunen

Svenskt jordbruk står för god djuromsorg, säker mat, miljönytta, öppna landskap och arbetstillfällen. Jordbruket och skogen spelar en viktig roll i omställningen till ett hållbart samhälle. Vi vill behålla den höga kvaliteten i det svenska jordbruket och djurhållningen som finns idag. Våra bönder ska kunna konkurrera på samma villkor inom EU och då krävs bättre djurhållning i övriga EU.

Centerpartiet vill öka matproduktionen i Värmland och skapa bättre villkor för jordbrukare. När vi producerar vår egen mat hålls landskapen öppna, jobb skapas och transporterna blir kortare. Dessutom har Sverige höga krav på miljö- och djurskydd vilket är viktiga värden att skydda. Vi vill minska importen av mat som inte når upp till våra miljö- och djurskydds krav.

Mat som serveras i offentliga kök ska vara närproducerad i så stor utsträckning det är möjligt. Vi vill göra det enklare för kommuner att upphandla närproducerad mat. Också du som konsument ska enkelt kunna handla närproducerat och miljövänligt. Med fullständiga innehållsförteckningar och märkningar som talar om varifrån maten kommer blir det lättare för dig att göra bra val i affären. Industrin borde ta fram produktmärkningar som exempelvis visar vilken klimatpåverkan en produkt har, ursprung och förekomst av tillsatser som färgämnen och slentrianmässigt användande av antibiotika och hormoner. Samtidigt är det viktigt att reglerna inte krånglar till det för små företag.

Värmland består till 70 procent av skog. En resurs som erbjuder människor jobb och inkomst, möjlighet till naturupplevelser och rekreation samt är en källa till hållbara alternativ för drivmedel, byggmaterial, förpackningar och textil. Skogens alla möjligheter ska tas tillvara och det ska finnas balans mellan brukning, utveckling, skydd och företagande. Vi ska ha ett levande och långsiktigt hållbart skogsbruk som inte hotar viktiga naturvärden.

Det ska vara enkelt att vara skogsägare och förvalta sin skog, vilket är ett viktigt mål för ökad jämställdhet. Idag är cirka 38 procent av skogsägarna kvinnor och det är den vanligaste branschen för kvinnors företagande, men fler män har skogsbruk som sin huvudsakliga sysselsättning. s

Värdefull natur kan behöva utökat skydd men det innebär samtidigt ofta att äganderätt och brukande begränsas. Det måste vara självklart att ägare eller brukare ersätts fullt ut när inskränkningar görs. Tvingande avsättning av skyddsvärd mark eller vatten ska enbart ske om ersättning betalas ut vid intrångstillfället. Ersättningsmodeller och nationella riktlinjer för tvingande avsättning av jordbruks- och skogsmark samt bildande av vattenskyddsområden behöver ses över

och förtydligas. Vi värnar om småskalig vattenkraft och vill se fortsatt utveckling av vattenkraften som är viktigt för att nå målet om 100 procent förnybar energi.

Vattnet är viktigt för Värmland och erbjuder miljövänlig transport som binder samman Värmland med världen. En god Vänersjöfart är avgörande för snabba transporter och många kommuner och företag runt Väneren är beroende av fungerande sjöfart. Nya slussar i Trollhättan är viktigt för fortsatt miljömässigt hållbar transport och kräver stärkt finansiering.

Jakt är en viktig fråga för många värmlänningar och en naturlig del av rovdjursförvaltningen. Vi vill begränsa vargens socioekonomiska effekter och ha en fungerande rovdjursförvaltning med licens- och skydds jakt på varg och andra rovdjur. Vi vill också att du som djurägare ska få full ersättning om dina djur attackeras.

Värmland och Sverige behöver grön tillväxt. Med gröna jobb och företag skapas lösningar och resurser för att satsa på miljöåtgärder. Det krävs en miljöpolitik där globalt miljöansvar kombineras med lokalt miljöarbete. Ingen kan välja att inte påverkas av det som händer med naturen och klimatet. För att vi ska få ett hållbart samhälle måste alla ta ansvar. Men det måste också vara enkelt att återvinna, köra en miljövänlig bil och driva jordbruk.

Alla ska ha rätt att kunna konsumera schyst. Det ska finnas giftfria alternativ som är bra för dig och miljön. Plastberoendet i samhället måste minskas och hållbara alternativ som pappersförpackningar och biologiskt nedbrytbar plast öka. En grön skatteväxling, där skatten minskas på arbete och höjs på miljöskadliga utsläpp, är en central del av både miljöpolitiken och den ekonomiska politiken.

Vi tror att fordons- och flygtrafik kommer vara viktigt även i framtiden. Därför måste vi ersätta de drivmedel vi tankar med idag med förnybara och hållbara alternativ. Då kan vi både köra bil och samtidigt vara rädda om miljön.

Solen är en källa för energi. Det ska vara enkelt att installera solceller. Vi vill att det ska bli möjligt att dela på solceller på de soligaste taken genom att dra elledningar mellan hus. Om inget tak i kvarteret lämpar sig för solceller ska man kunna dra nytta av solen från en solpark.

En gemensam framtid

Centerpartiet vill

- att det finns en skola för alla
- bygga ut yrkeshögskoleutbildningarna genom att öka det regionala inflytandet
- att reglerna är enkla för den som vill starta företag och driva företag

Oavsett om man bor på landsbygden, i mindre orter, i städernas förorter eller innerstaden ska människor ha likvärdiga möjligheter att leva, arbeta, driva företag och känna trygghet. Likvärdiga möjligheter innebär inte likformighet. Samma utmaning kan lösas på skilda sätt. Politiken behöver därför utformas med en insikt om att förutsättningarna ser olika ut.

Värmland ska ha en trygg framtid. Vi står inför stora utmaningar på arbetsmarknaden. Värmlands befolkning förväntas minska och andelen äldre öka. Genom samarbete mellan utbildning på alla nivåer och arbetsmarknaden vill vi säkra kompetensförsörjningen. Då skapar vi ett Värmland man vill bo kvar i och flytta till.

Med en befolkning som lever allt längre behöver pensionssystemet se annorlunda ut. Inte minst måste det vara lättare att stanna kvar på arbetsmarknaden trots att man är över 65 år. Vi vill införa en riktålder för pensionen som följer medellivslängden i Sverige och att tjänstepensionerna anpassas till en allt högre medelålder.

Skolan är till för alla och den som behöver särskilt stöd ska få det. Skolan ska bygga på dokumenterad forskning och alla ska ha rätt till en bra uppväxt med en trygg skolgång. Ingen ska känna sig otrygg när de går till skola och arbete. Vi vill arbeta för att stärka det förebyggande arbetet mot mobbning.

För en tillgänglig skola för alla behövs olika skolformer som passar individiden. Därför behövs det både kommunala skolor och friskolor som gör att elever och föräldrar kan välja den skola som passar elevens behov. I Värmland finns sex folkhögskolor som bidrar till bredd i utbildningsutbudet.

Yrkeshögskolan har en viktig roll att fylla, oberoende om det handlar om personer som precis gått ut gymnasiet eller de som vill komplettera sin akademiska utbildning efter många år i arbetslivet. Yrkeshögskolan följer arbetsmarknaden och bidrar till att utbilda i de yrken där jobben finns. Vi vill öka det regionala inflytande i Yrkeshögskolan så att fler kan utbilda sig till de bristyrken som finns i Värmland.

Karlstads universitet är viktig för kompetensförsörjningen och den som utbildar sig ska ha en framtid i Värmland. Det är också viktigt att den som kommer hit och bosätter sig snabbt får bostad, arbete och utbildning och tar sig in i egen försörjning.

Sverige ska vara världens bästa land att starta och driva företag i. Det ska vara enkelt att starta och driva livskraftiga företag. Vi vill att myndigheterna ska ha en enda väg in så att uppgifter bara behöver lämnas på ett ställe. Det behövs färre blanketter och enklare språk. Dessutom behöver företagare få slippa många av de kostnader som de har idag, som alltför höga arbetsgivaravgifter eller sjuklön. Då kan pengarna istället gå till att skapa nya jobb, företagare koncentrera sig på att driva företag och fler våga starta.

Värmland är en rik kulturregion med historia som ska användas och förvaltas. Våra kulturverksamheter som får statsbidrag ska vara synliga i hela Värmland. Det ska finnas god tillgång till kultur- och fritidsupplevelser av kvalitet. Alla ska ha tillgång att delta i och själva utöva kultur och idrottsaktiviteter oavsett bakgrund, funktionsförmåga, ekonomisk förutsättning och kön. Barn och unga är en särskilt prioriterad målgrupp för kultur och idrott där föreningar och skola utgör en viktig resurs för utövande. Vi vill ha ett starkt idrottsliv i hela Värmland där både etablerade och nya sporter blir tillgängliga för fler.

Tillsammans för ett tryggare Värmland

Värmland är ett fantastiskt landskap med omvälvande variationer i naturen, som ett Sverige i miniatyr. Från milsvida, virkesrika storskogar, myrmarker, höjder och älvdalar i norr, små glimrande tjärnar och bäckar som leder fram till större sjöar och forsande älvar, brutna åkerlappar och betesmarker där skogen övergår i brukad mark, till några av Sveriges bördigaste slätter närmast Vänern, och skärgården med sina många öar och öppna vatten. Med Klarälven som en pulsåder som i sällskap med alla våra andra vatten historiskt bundit samman landskapet, och tillsammans med skogen, malmen och driftiga, hårt arbetande människor lagt grunden till många företag.

Här finns idag stora industrier, små hantverksföretag, moderna städer, universitet, forskning, bra skolor, små byar, produktiva lantbruk, livaktiga föreningar, historiska platser, berättartraditioner och förutsättningar utöver det vanliga. Här bor så många människor som ser utvecklingstillfällen, har framåtanda, innovationsrikedom och samtidigt för vidare våra traditioner.

Centerpartiet ser stora möjligheter i Värmland och med framtidstro, klartänkthet och ditt förtroende kan vi tillsammans forma den framtid vi vill ha.

Tillsammans går vi framåt för Värmland och Sverige!